

Aşağıdaki soruların Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Aydın Valiliği Büyük Menderes Havzasına, barajlardaki kritik su seviyesi sebebiyle yarı yarıya kısıtlı su verme yoluna gidileceğini bildirmiştir. Barajlarda geçen seneye göre %15-20 oranında daha az su olduğu tespiti yapılmıştır. Aydın'da tarımsal üretim alanlarının %50'sinde kuru tarım yapılmak durumunda kalınacağı duyurulmuştur.

İklim krizinin etkileri tarımsal üretim üzerinde bir tehdit oluşturmaktadır. Kuraklık henüz Mart ayında olmamıza rağmen kendini hissettirmektedir. Yağışlar azaldığı gibi sıcaklık artışı da buharlaşmayı tetiklemekte, su kaybını artırmaktadır. Sadece Aydın değil pek çok il, Aydın'da olduğu gibi sulama sınırlama kararı almıştır/alacaktır.

Devlet Su İşleri 2021'den bu yana havza bazlı sulama planlaması yapmaktadır. Aydın Valiliği de buna istinaden "2025 Yılı Sulama Sezonunda Uygulanacak Olan Havza Bazlı Su Dağıtım Planlaması Kararı"nı sulama birliklerine bildirmiştir. Buna karara göre, Aydın Büyük Menderes Havzası'nda tarım alanlarının yalnızca %50'sine su verilecektir ve kalan yerler kuru tarıma geçecektir. Havzada sulu tarım yapmakta olan çiftçilere ise en fazla iki defa su verilecektir. Bunun yanı sıra sulama birliklerinin görev alanı dışındaki arazilere ise hiç su verilmeyecektir. Bu karar karşısında üreticiler, borsa ve ziraat odaları temsilcileri kararın uygulanabilirliğinin olamayacağını belirtmekte ve karşı çıkmaktadırlar.

Buna göre;

1. Aydın Valiliğinin yanı sıra kısmen veya tamamen kuru tarıma geçiş yapılması kararı alan başka hangi iller vardır?
2. Aydın'da sulu tarımda alanlarının daraltılmasında, bölgedeki Jeotermal enerji üretimi sırasında ortaya çıkan atık suların yüzeye yakın su kaynaklarını kirletmesinin bir rolünün olup olmadığı bakanlığınızca araştırılmış mıdır? Böyle bir araştırma yapılmışsa bunun sonuçları nelerdir?
3. Alınan bu karar, iklim krizi ile beraber derinleşen bir kuraklık sorununun yaşanmakta olduğuna işaret etmektedir. Bu sorunun çözümüne ilişkin bakanlığınızın yürüttüğü çalışmalar ve alınan önlemler nelerdir?
4. Alınan bu kararla birlikte ekim yapan çiftçinin zararlarının önlenmesine yönelik bakanlığınızca ne gibi tedbirler alınmıştır? Çiftçiye kredi ödeme erteleme ya da yeni kredi alım hakkı tanınacak mıdır?
5. Aydın Valiliği kararı üzerinden barajların doluluk oranının geçen seneye oranla %15-20 daha az olduğu tespitine rağmen sulamanın %50 oranında kesilmesinin sebebi nedir?
6. Yine Aydın Valiliği kararı üzerinden sulama alanında tohumluk üretimi neden kapsam dışına alınmamıştır?
7. Bakanlığınızın Büyük Menderes Havzası özelinde kuraklığa uyumlu ürün deseni çalışması mevcut mudur? Mevcutsa bu çalışmanın verileri nelerdir?